

Διαστάσεις

ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΜΗΤΣΟΥ

Ευρωπαϊκό ουράνιο τόξο

Μαζεύτηκαν, λέει, χιλιάδες άνθρωποι στο Σύνταγμα την ώρα που γινόταν η Σύνοδος Κορυφής στις Βρυξέλλες. Ήταν μια πολύχρωμη και κεφάτη διαδήλωση, όπως αρμόζει σε όλες τις κοσμοπολίτικες εκδηλώσεις, όπου κι αν γίνονται. Οι σημαίες που δέσποζαν ήταν της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ναι, σαν κι αυτή που κατέβασε τις προάλλες ο κομμουνιστής δήμαρχος της Πάτρας από το μπαλκόνι του δημαρχείου επειδή «είναι ένα σύμβολο μιστό για τον λαό». Υπήρχαν όμως και σημαίες εθνικές, η γαλλική, η ιταλική, η ισπανική, η πορτογαλική, η γερμανική – ναι, έβλεπες πολλές γερμανικές σημαίες – και, φυσικά, η ελληνική. Έλληνες ήταν οι διαδηλωτές, αλλά κρατούσαν «ξένες» σημαίες, ακριβώς επειδή δεν τις ένιωθαν ξένες. Λες κι ήταν συνεννοημένοι να σχηματίσουν όλοι μαζί ένα ευρωπαϊκό ουράνιο τόξο. Το ίδιο πνεύμα διέπνεε και τα συνθήματα που ήταν γραμμένα στα πλακάτ. «Ανήκουμε στην Ευρώπη». «Αθήνα - Βρυξέλλες - Βερολίνο». «Βορράς και Νότος, κοινός αγώνας». «Οι Γερμανοί είναι αδέρφια μας». Ήταν, με άλλα λόγια, μια συγκέντρωση διαφορετική από τις άλλες. Μια συγκέντρωση που αποτύπωνε και διακίρυνε τη στενή και αδιαπραγμάτευτη σχέση ανάμεσα στην Ελλάδα και στην Ευρώπη. Μια ακόμη πρωτοτυπία ήταν ότι οι διαδηλωτές δεν φώναζαν συνθήματα, τραγουδούσαν. Σαββόπουλο και Ζακ Μπρελ. Λούις Λιακ και Μίσια. Λούτσιο Ντάλα και Νίνα Χάγκεν. Κάποια στιγμή εμφανίστηκε από το πουθενά μια κλασική μπάντα και άρχισε να παίζει τον ύμνο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την «Ωδή στη χαρά». Η συγκίνηση ήταν έκδηλη. Το ίδιο και η αισιοδοξία.

Δεν θα μπορούσε βέβαια να λείπουν τα ευρωπαϊκά κανάλια που ρωτούσαν τους διαδηλωτές γιατί βρίσκονταν εκεί. «Η Ευρώπη είναι η οικογένειά μου» είπε ένας. «Η λύση στα προβλήματά μας είναι περισσότερη, όχι λιγότερη Ευρώπη» είπε μια άλλη. «Έχω πολύ μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στους ευρωπαίους ηγέτες απ' ό,τι στους δικούς μας» ομολόγησε ένας τρίτος. Το μήνυμα προς τον Πρωθυπουργό που βρισκόταν εκείνη την ώρα στο Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ήταν σαφές. Δεν θέλουμε σύγκρουση με τους εταίρους μας, ούτε ρήξη. Δεν θεωρούμε τους Γερμανούς εχθρούς μας. Πιστεύουμε στον διάλογο, στις αμοιβαίες υποχωρήσεις και στον συμβιβασμό. Έτσι λειτουργούσε πάντα κι έτσι λειτουργεί η Ευρώπη. Κι ύστερα ξύπνησα.